

[Lasse Budtz.]

landene er en nødvendighed, og at dens gennemførelse i højeste grad også er en statslig opgave, måske først og fremmest en statslig opgave.

At samarbejde med u-landene og bistanden til dem er nødvendigt, fremgår jo med særgelig tydelighed af den kendsgerning, at selv om de rige landes bistand til de fattige er blevet fordoblet på 10 år, står u-landene ringere, end de gjorde for 10 år siden på grund af prisstigningerne og inflationen. Forholdsmæssigt er bistanden jo i virkeligheden faldet, og det er de fattigste lande, det går mest ud over.

Jeg ved ikke, om det er i erkendelse af denne situations alvor, at der i dag synes at være en fin forståelse i befolkningen for u-landsbistandens nødvendighed. Den Gallupundersøgelse, som udenrigsministeren omtalte, fastslår, at ikke færre end 58 pct. af befolkningen er tilhængere af u-landsbistand, og så højt har vi aldrig tidligere været oppe.

Men det er alligevel et spørgsmål, om der i dette land, hvor der jo endnu er et borgerligt flertal, også er en forståelse af, at vi skal endnu videre. Vi har en stigningstakt på 7,8 pct. pr. år, men vi når ikke den ene pct. af nationalproduktet i u-landsbistand før 1990, og det er efter min mening trist, selv om jeg erkender, at det ikke i længden er procenterne alene, det drejer sig om.

Jeg tror, det er bydende nødvendigt, at der sker en mentalitetsændring i de rige lande, at der fremkaldes en omstilling eller en nytænkning, og en sådan omstilling vil i det lange løb blive til gavn for de rige lande selv, så sandt som u-landspolitikken nu hurtigt integreres mere og mere med den almindelige økonomiske politik, udenrigspolitikken og sikkerhedspolitikken; det hele hører faktisk i stigende grad meget nøje sammen.

De rige lande, og heriblandt EF-landene, har erklæret sig villige til at hjælpe u-landenes industrier, men det vil fremkalde en forøget eksport fra u-landene til de rige lande, og spørgsmålet er, om de rige lande er parat til at tage konsekvenserne heraf. I denne forbindelse vil det i højeste grad blive nødvendigt med en omstilling, det vil kræve brud med gamle traditioner og fordomme, og det vil kræve en højere grad af statsstyring.

Det vil først og fremmest kræve, at de rige lande kommer de fattige lande i møde under deres bestræbelser for at få gennemført den nye økonomiske verdensorden, og den fjerde UNCTAD-konference, som finder sted i Nairobi i maj, vil især dreje sig om dette, men denne konference er jo kun én af mange, hvor disse problemer drøftes. Jeg har erfaret, at Sverige i går officielt har meddelt, at man er parat til at deltage i gældslettelser over for u-landene og vil tilkendegive dette på UNCTAD-konferencen, og jeg synes, det er rimeligt at bede udenrigsministeren bekræfte, at Danmark har en lignende positiv opfattelse over for disse u-landsønsker.

EF-landene har efter min mening vist en vis vilje til imødekommenhed, Lométraktaten med de 46 u-lande viser det, men EF kan og må gå videre, senest når virkningerne af den økonomiske verdenskrise er ved at tage af.

EF-landene har allerede vist vilje til at imødekomme u-landene i deres ønsker om ordninger, der sikrer u-landene stabile råvarepriser og afsætningsmuligheder, men det er også vigtigt, at EF-landene viser imødekommenhed over for de u-lande, som ikke er med i 46 lande-gruppen, som Lométraktaten er indgået med.

I det hele taget tror jeg, EF-maskineriet kan komme til at spille en betydelig rolle i u-landsproblematikken. EF-landene kan f. eks. være med til at påvirke USA og Japan under den såkaldte Paris-konference — man er allerede i gang med forsøgene — og via EF kan der lægges pres på de største EF-medlemslande til at forøge deres direkte bistand og den hjælp, de kan yde ved at gennemføre en generel forhøjelse af toldpræferencer og andre fordele, f. eks. garantier for import fra u-lande, stabile priser osv.

Nogle af os mener, at Danmarks u-landsbistand nok udvikler sig for langsomt, men vi ligger dog fint i sammenligning med gennemsnittet af industrilandene. I den forbindelse er det nok værd at huske, at praktisk taget samtlige u-lande gerne vil have en eller anden forbindelse med EF, og de stiller sig i virkeligheden langt mere kritisk over for Østlandene, hvilket konferencen i Manila for nylig klart afslørede. Det er ikke forkert at sige, at EF-landene i deres holdning bevæger sig henimod den holdning, der gen-